

2024/2328

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2328 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

- uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) za financijsku godinu 2022.,
 - uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0105/2024),
- A. budući da je, prema njezinu izvještaju o prihodima i rashodima ⁽¹⁾, konačni proračun Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) („Agencija”) za financijsku godinu 2022. iznosio 351 630 151 EUR, što je povećanje od 62,41 % u odnosu na 2021. godinu; budući da proračun Agencije gotovo isključivo čine proračunska sredstva Unije;
- B. budući da je povećanje proračuna Agencije za 2022. uglavnom opravdano njezinim dodatnim zadaćama povezanim s upravljanjem novim opsežnim informacijskim sustavima i interoperabilnošću informacijskih sustava;
- C. budući da je Revizorski sud u svom izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda”) naveo da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije u pogledu prihoda zakonite i pravilne u svim značajnim aspektima; budući da je Revizorski sud utvrdio ukupan iznos plaćanja od 17,8 milijuna EUR za 2022., od čega su utvrđene nepravilnosti u pogledu 10,9 milijuna EUR u vezi s trima posebnim ugovorima, dok se za 6,8 milijuna EUR smatralo da nisu usklađeni s odredbama povezanih okvirnih ugovora, što čini ukupno 4,80 % odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2022. i čime je premašen prag značajnosti utvrđen za reviziju te je to rezultiralo uvjetnim mišljenjem o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom; budući da je Revizorski sud, osim za neusklađena plaćanja, zaključio da su temeljne transakcije u pogledu plaćanja za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. zakonite i pravilne u svim značajnim aspektima;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. primjećuje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 91,13 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza, što predstavlja smanjenje od 8,87 % u odnosu na 2021.; nadalje, sa zabrinutošću konstatira da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 86,71 %, što predstavlja smanjenje od 7,94 % u odnosu na 2021.;
2. sa zabrinutošću prima na znanje da je prema izvješću Revizorskog suda Agencija od dostupnih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz 2022. u 2023. prenijela 14,4 milijuna EUR (23 %), pri čemu je taj iznos uključivao 13,7 milijuna EUR (ili 95 %) odobrenih sredstava u okviru glave II., koja se odnose na administrativne rashode (2021.: 97 %); primjećuje opetovane prijenose odobrenih sredstava, zbog čega je Revizorski sud podsjetio da su opetovane visoke stope prijenosa u suprotnosti s proračunskim načelom jedne godine i da upućuju na strukturne probleme u izvršenju proračuna ili na nezadovoljavajuće proračunsko planiranje; prima na znanje odgovor Agencije prema kojemu je ona 2022. izvršila prijenose za administrativne aktivnosti koje su bile potrebne ili su se ponavljale te da je pri tome pružila jamstvo u pogledu dobrog financijskog upravljanja za temeljne operacije; prima na znanje da je

⁽¹⁾ SL C 38, 31.1.2023., str. 103.

prema izvješću Agencije što se tiče mjera u okviru daljnjeg postupanja u vezi s razrješnicom za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2021. (dalje u tekstu „izvješće Agencije o daljnjem postupanju“), Agencija razvila akcijski plan koji uključuje nekoliko mjera koje se provode od 2023. kako bi se poštovalo načelo jedne godine i smanjila razina prijenosa; u tom kontekstu napominje da je potpisivanje novog okvirnog ugovora o pružanju usluga vanjske potpore u četvrtom tromjesečju 2023. ključno za postizanje tih ciljeva; očekuje da će provedba tog akcijskog plana dovesti do velikog poboljšanja i poziva Agenciju da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o napretku postignutom u tom pogledu;

Uspješnost

3. pozdravlja činjenicu da Agencija primjenjuje određene alate kao ključne pokazatelje uspješnosti za procjenu dodane vrijednosti svojih aktivnosti i za poboljšanje upravljanja proračunom; prima na znanje da je njezin godišnji program rada za 2022. uključivao 135 aktivnosti, pri čemu je 90 aktivnosti provedeno (67 %), 16 aktivnosti u tijeku (12 %), 20 aktivnosti u tijeku, no uz kašnjenje (15 %), dok je 9 aktivnosti odgođeno (7 %); prima na znanje novi pristup Agencije prema kojemu se njezine aktivnosti uključuju u portfelje i programe kako bi se na taj način odrazio operativni model Agencije i međuovisnosti projekata i aktivnosti; poziva Agenciju da identificira poboljšanja postignuta zahvaljujući tom novom pristupu i da izvijesti o njima;
4. pohvaljuje Agencija za donošenje svih zakonom propisanih institucijskih programskih dokumenata i obveznih institucijskih izvješća, kao što je jedinstveni programski dokument za razdoblje 2023. – 2025., u zakonskim rokovima i u skladu s regulatornim zahtjevima; napominje da je Agencija donijela i provedbeni plan strategije kako bi uskladila svoje strateške operativne ciljeve i pratila provedbu dugoročne strategije Agencije za razdoblje 2021. – 2027.; nadalje, prima na znanje napore koje Agencija ulaže u poboljšanje svojih višegodišnjih i godišnjih postupaka planiranja uz pomoć novog alata (Anaplan); prima na znanje da se Agencija koristila zajedničkim okvirom za procjenu (CAF) kako bi analizirala svoje prednosti i nedostatke, što je u travnju 2022. dovelo do sastavljanja izvješća o samoprocjeni s akcijskim planom, koji treba poslužiti kao strategija i u kojem se detaljno navode prioritete Agencije u pogledu operativnog razvoja; prima na znanje da je Agencija podnijela zahtjev za oznaku „učinkovitog korisnika CAF-a“;
5. pozdravlja kontinuiranu potporu Agencije provedbi politika Unije u područjima slobodnog kretanja ljudi i robe, zajedničke putne vize, graničnih kontrola te imigracije i azila kao i suradnje između nacionalnih tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela, uključujući i domenu borbe protiv organiziranog kriminala, krijumčarenja ljudi i trgovanja ljudima te terorizma; očekuje da će Agencija uvelike doprinijeti digitalizaciji pravosuđa kako bi se poboljšala suradnja među pravosudnim tijelima Unije, a građanima i poduzećima Unije omogućio bolji pristup pravosuđu;
6. podsjeća na ključnu ulogu Agencije u osiguravanju stabilnog funkcioniranja i stalne dostupnosti kao i u razvoju i održavanju informacijskih sustava Unije za pravosuđe i unutarnje poslove (PUP), kao što su Schengenski informacijski sustav (SIS), vizni informacijski sustav (VIS) i Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju (Eurodac); podsjeća na to da su ti sustavi ključni u području graničnih kontrola i policijske suradnje, izdavanja i provjere valjanosti viza te obrade zahtjeva za azil; napominje da su 2022., osim nekih incidenata koji su doveli do kratkoročne nedostupnosti i kašnjenja, svi sustavi temeljnih aktivnosti bili u skladu s relevantnim sporazumima o razini usluga, uz dostupnost SIS-a od 99,94 %, dostupnost VIS-a od 99,69 % i dostupnost Eurodaca od 99,88 %;
7. pozdravlja početak rada obnovljenog SIS-a u ožujku 2023. (predviđenog za studeni 2022. pa zatim odgođenog); prima na znanje ostvareni napredak, ipak uz kašnjenja na različitim razinama, u pogledu analize, osmišljavanja, razvoja i testiranja novih sustava PUP-a, odnosno sustava ulaska/izlaska (EES), europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (ECRIS-TCN) kao i u pogledu integracije tih sustava, uključujući zajedničku uslugu uspoređivanja biometrijskih uzoraka; nadalje, napominje da se 947 prijevoznika (iz Unije i izvan nje) i 54 pružatelja softvera za prijevoznike registriralo pri Agenciji ili da su podnijeli zahtjev za takvu registraciju kako bi se uspostavile veze između sustava za EES i ETIAS; u tom kontekstu pohvaljuje organizaciju okruglog stola u sektoru pod nazivom „EES, ETIAS i prijevoznici pripremaju se za početak rada“ kao i kampanju usmjerenu na registraciju i podizanje razine osviještenosti prijevoznika kako bi se postigla bolja informiranost i potaknula registracija; potvrđuje da VIS prolazi kroz proces korjenitih promjena u skladu s revidiranom Uredbom o VIS-u; u tom kontekstu napominje da je Agencija 2022. pokrenula dva projekta, jedan povezan s revidiranim VIS-om, a drugi s interoperabilnosti VIS-a, s ciljem strukturiranja razvoja tog sustava;

8. nadalje, prima na znanje napredak postignut u pogledu nove arhitekture interoperabilnosti, kojom će se integrirati svi informacijski sustavi kojima Agencija upravlja kako bi se poboljšala razmjena informacija i suradnja između tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela diljem Unije; u tom kontekstu iz konsolidiranog godišnjeg izvješća o radu Agencije za 2022. prima na znanje da su, iako je Agencija i dalje predana razvoju tih novih sustava, negativni utjecaji poremećaja u lancu opskrbe, zajedno s poteškoćama koje su neki ugovaratelji Agencije iskusili u pridržavanju vremenskog rasporeda provedbe, doveli do kašnjenja zbog kojih je trebalo preispitati i revidirati izvorni plan; primjećuje da su takva kašnjenja, posebno kada je riječ o početku rada središnjeg sustava EES-a, temelja arhitekture interoperabilnosti, imala „domino-efekt” na pravodobnost i provedbu svih međusobno povezanih projekata; prima na znanje mjere koje je Agencija poduzela za rješavanje tog problema podupiranjem nove strategije za provedbu EES-a, pristupa koji se temelji na minimalnom održivom proizvodu i novog plana za interoperabilnost, uz potpunu reviziju vremenskog okvira interoperabilnosti sastavljenog od niza valova čiji je cilj sporadično, svakih šest do devet mjeseci do 2026., isporučivati komponente arhitekture interoperabilnosti, kako je navedeno u izvješću Agencije o daljem postupanju; iz izjave o jamstvu izvršne direktorice Agencije prima na znanje da će produljeni rokovi za početak provedbe programa EES-a vjerojatno utjecati na resurse potrebne za dovršetak razvoja;
9. sa zadovoljstvom ističe da je Agencija nastavila s ostvarivanjem nekoliko drugih usko povezanih i zakonski propisanih ciljeva, kao što su osposobljavanje država članica za upotrebu informacijskih sustava PUP-a i priprema zakonskih izvješća o tehničkoj izvedbi, godišnjih statističkih podataka i popisa imenovanih tijela; u tom kontekstu pozdravlja činjenicu da je Agencija 2022. provela 48 aktivnosti osposobljavanja kojima je obuhvaćeno više od 3 000 sudionika, da je unaprijedila svoju platformu za e-učenje i dovršila razvoj plana osposobljavanja država članica i povezanog akcijskog plana; nadalje, napominje da je Agencija nastavila širiti svoju ulogu u području pravosuđa Unije tako što je započela pripreme za preuzimanje sustava e-CODEX (platforme za olakšavanje prekograničnih sudskih postupaka sigurnim prijenosom informacija), objavila izvješće o tome na koji će način digitalizacija međunarodnih putovanja utjecati na putnike koji dolaze u Uniju i zajedno s Agencijom Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) sastavila izvješće o upotrebi rješenja u području umjetne inteligencije kao potpore prekograničnoj suradnji u kaznenom pravosuđu;
10. prima na znanje suradnju Agencije s drugim agencijama Unije, posebno s Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) na razvoju ETIAS-a, s Agencijom Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) u pogledu preinake sustava SIS, EES-a, ETIAS-a i uredaba o interoperabilnosti, s Eurojustom u pogledu provedbe sustava ECRIS-TCN i e-CODEX i uredaba o interoperabilnosti te koordinacije aktivnosti povezanih s digitalizacijom pravosudne suradnje, s Agencijom Europske unije za azil (EUAA) u pogledu provedbe Uredbe Komisije o elektroničkoj komunikacijskoj mreži „DubliNet”, s Agencijom Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) u pogledu organizacije zajedničkih tečajeva osposobljavanja o upotrebi sustava PUP-a i s Agencijom za temeljna prava (FRA) u pogledu organizacije zajedničkih tečajeva osposobljavanja kojima se naglašava aspekt temeljnih prava u upravljanju informacijskim sustavima PUP-a; potiče Agenciju da nastavi surađivati s drugim agencijama Unije;

Učinkovitost i rezultati

11. prima na znanje mjere koje je Agencija poduzela kako bi poboljšala svoju energetska i okolišnu učinkovitost, među ostalim u pogledu ciljeva klimatske neutralnosti, kako je navedeno u izvješću Agencije o daljnjem postupanju, konsolidiranom godišnjem izvješću o radu, odgovorima Agencije na pisana pitanja Parlamenta i u izvješću Revizorskog suda; u tom kontekstu napominje da je Agencija 2022. počela postupno uvoditi vlastiti sustav upravljanja okolišem (EMS), koji se temelji na načelima EMAS-a i akcijskog plana Komisije za europski zeleni plan te da je donijela svoju politiku zaštite okoliša; napominje da se potpuna provedba EMS-a, a time i registracija u sustavu EMAS, predviđa do 2024.; pozdravlja sudjelovanje Agencije u mreži europskih agencija za zelene prakse (EUAN), koja joj pruža priliku da se koristi materijalima drugih agencija Unije s većim iskustvom u provedbi EMAS-a; nadalje, prima na znanje da Agencija primjenjuje kriterije zelene javne nabave u područjima poslovanja kao što su upravljanje objektima, hardverski projekti te IT infrastruktura i projekti; pohvaljuje Agenciju za njezin rad na izvješćivanju o svojoj okolišnoj učinkovitosti uz pomoć ključnog pokazatelja uspješnosti, koji upućuje na ugljični otisak Agencije; napominje da će se polazna vrijednost za volumetrijske pokazatelje za vodu, energiju, potrošnju papira i proizvodnju otpada utvrditi 2023. kako bi se otad počela koristiti za izračun i evaluaciju takvih pokazatelja;

12. iz pisanih odgovora Agencije na horizontalna pitanja Parlamenta prima na znanje da je Agencija sklopila sporazume o razini usluga s nekoliko drugih agencija Unije radi pružanja potpore u području kontinuiteta poslovanja kao i veće učinkovitosti u drugim područjima suradnje; u tom kontekstu konstatira da Agencija ima sklopljene sporazume o razini usluga s Frontexom i EUAA-om o smještaju njihovih lokacija za oporavak od katastrofa te godišnji sporazum o razini usluga s Europolom o organizaciji zajedničkih sastanaka sigurnosnih odbora Europolu i eu-LISA-e; poziva Agenciju da nastavi suradnju s drugim agencijama Unije kako bi se mogla iskoristiti sva raspoloživa sredstva; pohvaljuje Agenciju za suradnju s Agencijom Europske unije za kibersigurnost (ENISA) na temelju sporazuma o razini usluga koji obuhvaća usluge potpore ENISA-e pri planiranju, izvršenju i evaluaciji godišnjih vježbi u području kibernetičke sigurnosti;
13. prima na znanje da je Agencija u veljači 2022. donijela strategiju nabave kako bi pojasnila i uskladila svoje planiranje ljudskih resursa i tako optimizirala upotrebu resursa, u prvom redu kako bi se uravnotežio ukupni sastav ljudskih resursa Agencije (tj. omjer internog osoblja i vanjskih pružatelja usluga); nadalje, napominje da je Agencija postigla veću učinkovitost upotrebom postojećih popisa uspješnih kandidata sastavljenih tijekom prethodnih postupaka odabira i grupiranih profila te dužih popisa uspješnih kandidata kako bi se jednim postupkom zapošljavanja obuhvatilo nekoliko radnih mjesta;
14. pohvaljuje Agenciju za napredak koji je 2022. ostvarila u digitalizaciji svojih procesa; napominje da je u području ljudskih resursa Agencija uvela nove module sustava SYSPER (integrirani informacijski sustav Komisije za upravljanje ljudskim resursima), odnosno modul za izvješćivanje o ljudskim resursima i modul ATS; prima na znanje da se Agencija 2022. godine u području javne nabave počela upoznavati s alatom Komisije za upravljanje javnom nabavom (PPMT) i zahtjevima tog alata u smislu preduvjeta za njegovo uvođenje, koji su uspješno ispunjeni 2023.; prima na znanje da Agencija za pozive na podnošenje ponuda u vrijednosti većoj od 15 000 EUR primjenjuje modul eSubmission; nadalje, napominje da se nakon uvođenja tog modula od ponuditelja više ne traži fizički potpis; poziva Agenciju da uloži veće napore kako bi ostvarila potpunu provedbu PPMT-a; naposljetku, konstatira da je Agencija u području sprečavanja sukoba interesa i upravljanja njima digitalizirala podnošenje obveznih izvjava ili zahtjeva za primjenu relevantnih pravila;

Kadrovska politika

15. prima na znanje da je 31. prosinca 2022. bilo izvršeno 89,3 % plana radnih mjesta, odnosno da su bila zaposlena 192 privremena djelatnika (2021. godine njih 193) od 215 privremenih radnih mjesta odobrenih u okviru proračuna Unije (u usporedbi sa 213 odobrena radna mjesta 2021.); također primjećuje da su 2022. za Agenciju radila 121 ugovorna djelatnika i 11 upućenih nacionalnih stručnjaka, pri čemu je bilo 167 odobrenih radnih mjesta za ugovorno osoblje i 11 odobrenih mjesta za upućene nacionalne stručnjake; prima na znanje da se broj radnih mjesta predviđenih proračunom za djelatnike ugovornog osoblja povećao za 35, odnosno sa 132 na 167, što je rezultat proračunskog odobrenja za nove zadaće dodijeljene Agenciji (revidirani VIS, ETIAS i interoperabilnost); ističe da se, unatoč naporima Agencije, stopa fluktuacije osoblja tijekom 2021. povećala s 5,5 % na 7,1 % te da je stopa popunjenosti pala na 82 %, što je niže od cilja Agencije od 94 %, u prvom redu zbog broja kratkih ugovora i nižih razreda radnih mjesta koja Agencija nudi;
16. sa zabrinutošću prima na znanje rodni sastav srednjeg i višeg rukovodstva Agencije, koje broji dvanaest muškarca (86 %) i dvije žene (14 %), zatim upravnog odbora, koji broji 50 muškaraca (82 %) i 11 žena (18 %), te cjelokupnog osoblja, koje broji 209 muškaraca (67 %) i 101 ženu (33 %); iz izvješća Agencije o daljnjem postupanju prima na znanje da Agencija nastavlja ulagati napore s ciljem postizanja opće rodne ravnoteže, s naglaskom na komunikaciji i postupcima zapošljavanja, kako bi privukla veći broj kandidatkinja; pozdravlja sudjelovanje Agencije 2022. na svjetskom internetskom sajmu karijera „Žene u tehnologiji”; nadalje, pozdravlja imenovanje nove izvršne direktorice, čime se postiže rodna ravnoteža na višim rukovodećim položajima; podsjeća da je važno osigurati rodnu ravnotežu i poziva Agenciju da nastavi ulagati napore za postizanje rodne ravnoteže na svim razinama osoblja u vidu konkretnih mjera kojima bi privukla žene da se prijave za radna mjesta koja Agencija nudi; traži od Komisije i država članica da uzmu u obzir važnost osiguravanja rodne ravnoteže pri imenovanju članova u upravni odbor Agencije;

17. pohvaljuje Agenciju za napore koje ulaže u području ljudskih resursa, a kojima nastoji privući raznoliku bazu kandidata i Agenciju pozicionirati kao poželjnog poslodavca te usto zadržati talentirano osoblje; u tom kontekstu napominje da je Agencija 2022. predstavljala EUAN na virtualnom sajmu karijera za međunarodne organizacije te da je intenzivirala svoje aktivnosti brendiranja poslodavca u obliku specifičnih kampanja, kao što su svjedočanstva članova osoblja na društvenim mrežama; pohvaljuje Agenciju za pokretanje pilot-programa za unutarnju mobilnost, čiji je cilj iskorištavanje postojećih kompetencija članova osoblja i poticanje kontinuiranog profesionalnog razvoja u Agenciji među njezinim zaposlenicima; u tom kontekstu konstatira da je Agencija počela razvijati svoju strategiju upravljanja ljudskim resursima temeljenu na kompetencijama i revidirati svoj okvir kompetencija, što će se odraziti na oglase za slobodna radna mjesta i na ocjenjivanje kandidata;
18. pohvaljuje činjenicu da Agencija primjenjuje politiku nulte tolerancije na uznemiravanje; prima na znanje da su 2022. interno provedene i zaključene tri administrativne istrage povezane s uznemiravanjem, uz još jedan slučaj, koji je završio pred sudom; poziva Agenciju da brzo poduzme mjere i dotične pozove na odgovornost; konstatira da je Agencija od 2022. potpisala ugovor s vanjskim odvjetničkim društvom kako bi bila u stanju brzo odgovoriti na sve veću potražnju za administrativnim istragama, uključujući one povezane sa seksualnim ili psihičkim uznemiravanjem ili drugim disciplinskim pitanjima; napominje da je Agencija dovršila odabir novih povjerljivih savjetnika, pri čemu je pet novih savjetnika izabrano i osposobljeno za potporu organizaciji u dodatnom promicanju poštovanja i dostojanstva na radnom mjestu kao i za potporu članova osoblja koji zatraže pomoć u situacijama koje dožive kao psihičko ili seksualno uznemiravanje;
19. prima na znanje mjere koje je Agencija poduzela da poboljša iskustvo i poveća dobrobit svojih zaposlenika; primjećuje da je pokrenut program mentalnog zdravlja za članove osoblja i njihove obitelji, koji uključuje pretplatnu uslugu samoskrbi, internetske seminare i pojedinačna savjetovanja; napominje da Agencija, nakon odstupanja dobivenog u očekivanju ogleadne odluke, nije analogijom primijenila odluku Komisije od 24. ožujka 2022. o radnom vremenu i hibridnom radu; prima na znanje da je Agencija od rujna 2022. primjenjivala odluku izvršne direktorice o privremenim hibridnim načinima rada; nadalje, primjećuje da je Agencija 16. studenoga 2023. donijela ogleđnu odluku, koja je na snagu stupila 1. siječnja 2024.; naposljetku, sa zadovoljstvom napominje da je Agencija usvojila Povelju EUAN-a o raznolikosti i uključivanju;

Javna nabava

20. ističe primjedbe iz izvješća Revizorskog suda koja su dovela do sastavljanja uvjetnog mišljenja zbog nepravilnosti nekoliko plaćanja izvršenih 2022., u ukupnom iznosu od 17,8 milijuna EUR i povezanih s nekoliko okvirnih ugovora, što čini 4,8 % ukupnih odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2022.; napominje da je nepravilnost tih plaćanja uglavnom posljedica odstupanja od relevantnih okvirnih ugovora; ističe da se prema odgovorima Agencije na pisana pitanja Parlamenta nepravilnosti u pogledu plaćanja izvršenih 2022. mogu svrstati u tri kategorije: izmjena ugovorâ na određeno vrijeme (6,5 milijuna EUR), produženje posebnih ugovora preko maksimalno dopuštenog roka (3,7 milijuna EUR) i nedostatak pojedinosti o zahtjevima u posebnim ugovorima (7,5 milijuna EUR); prima na znanje da se neka od tih nepravilnih plaćanja, u ukupnom iznosu od 10,5 milijuna EUR, odnose na tri posebna ugovora na temelju kojih su plaćanja izvršena i 2021. kao i to da je Revizorski sud utvrdio da su nepravilna u svom godišnjem izvješću o agencijama Unije za tu godinu; iz izjava izvršne direktorice Agencije koje je ona dala na sastanku s Odborom za proračunski nadzor održanom na dan 29. studenoga 2023. („izjave izvršne direktorice”) prima na znanje da je šest od sedam posebnih ugovora utvrđenih u izvješću Revizorskog suda isteklo bez nepodmirenih plaćanja; ističe da je to problem koji se u Agenciji opetovano pojavljuje; prima na znanje mjere koje je Agencija poduzela za njegovo rješavanje, kako je navedeno u odgovorima Agencije na primjedbe Revizorskog suda; poziva Agenciju da nastavi u poduzimati mjere za potpuno rješavanje dotičnog problema i da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o postignutom napretku;
21. s dubokom zabrinutošću napominje da je 2022. bila treća godina zaredom za koju je Revizorski sud izdao uvjetno mišljenje u području upravljanja javnom nabavom i ugovorima Agencije i koju su obilježili povećani troškovi Agencije uslijed nepravilnosti, kašnjenja i neodgovarajućih postupaka javne nabave te nedostatka pažnje Agencije u pogledu pravila o javnoj nabavi; prima na znanje akcijski plan Agencije za detaljno preispitivanje vlastitih postupaka kako bi se utvrdili i uklonili temeljni uzroci ponovljenih primjedbi Revizorskog suda u tom području, kako je navedeno u odgovorima Agencije na pisana pitanja Parlamenta, u izvješću Agencije o daljnjem postupanju i u izjavama izvršne direktorice; stoga, kao rezultat provedbe tog akcijskog plana, očekuje trajno poboljšanje, posebno s obzirom na to da je šest od sedam posebnih ugovora koje je Revizorski sud smatrao nepravilnima isteklo bez nepodmirenih plaćanja; poziva Agenciju da periodično izvješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice o postignutom napretku u provedbi tog akcijskog plana i svim poduzetim korektivnim mjerama;

22. ističe da je prema izvješću Revizorskog suda Agencija 2022. kao i 2021. godine izvršila plaćanja na temelju posebnog ugovora (u iznosu od 40 milijuna EUR) kojim se povezani okvirni ugovor nije pravilno proveo jer nisu navedene pojedinosti o pribavljenim uslugama (količine i datum isporuke); napominje da je na temelju tog ugovora Agencija 2022. platila 7,5 milijuna EUR; prima na znanje da je u skladu s komentarima Agencije iz bilješke od 13. studenoga 2023. naslovljene „Razrješnica za 2022. – nalazi Europskog revizorskog suda o agenciji eu-LISA. Kratka napomena za zastupnike u Europskom parlamentu” temeljni uzrok neodređene prirode tog ugovora, potpisanog krajem 2018., potreba za očuvanjem financiranja interoperabilnosti između ESA-a i VIS-a, za koje se proračunsko planiranje, izvan kontrole Agencije, uvelike odmaknulo od stvarnog donošenja relevantnog zakonodavstva; napominje da bi se bez tog ugovora izgubio povezani iznos potreban za osiguranje interoperabilnost; prima na znanje, kako je navedeno u odgovoru Agencije na opažanje Revizorskog suda, korektivne mjere koje je Agencija poduzela na temelju izmjene tog ugovora kojemu je dodan detaljniji opis pruženih usluga; napominje da Agencija nije produljila taj ugovor, koji je istekao 2022.; u tom kontekstu podsjeća na to da su kašnjenja u donošenju i provedbi relevantnih pravnih akata ključni čimbenici za utvrđivanje razine detaljnosti i preciznosti koju Agencija može ponuditi pri prvotnom sklapanju okvirnih ugovora; prima na znanje stajalište iz izvješća Agencije o daljnjem postupanju prema kojemu bi kraće trajanje pripreme provedbenih akata izravno utjecalo na sposobnost Agencije da bolje planira svoju javnu nabavu i ograniči izmjene ugovora;
23. sa zabrinutošću prima na znanje da je prema izvješću Revizorskog suda Agencija primijenila pregovarački postupak za dodjelu ugovora bez prethodne obavijesti o nadmetanju; prima na znanje da je Agencija obrazložila tu odluku iznimnom hitnošću unatoč savjetima svojih službi zaduženih za područja javne nabave i pravnih usluga; prima na znanje razloge Revizorskog suda prema kojima primjena tog postupka nije bila opravdana; međutim, prima na znanje odgovor Agencije prema kojemu bi došlo do materijalizacije rizika od prekida u održavanju od nekoliko mjeseci jer su se rokovi za provedbu programa EES-a službeno promijenili u kasnijoj fazi, a ukupno vrijeme potrebno za dodjelu ugovora i prelazak na novog izvođača procijenjeno je na najmanje osam mjeseci; u tom kontekstu smatra da je pristup Agencije bio razuman; konstatira da je prema odgovoru Agencije dodijeljeni ugovor u međuvremenu istekao;
24. prima na znanje dodatne dvije primjedbe o sustavima upravljanja i kontrole Agencije sadržane u izvješću Revizorskog suda; prima na znanje prvu primjedbu u pogledu nabave hardvera (27,7 milijuna EUR) za koje nisu dobiveni cjenici dobavljača hardvera i za koje nisu provedene *ex ante* provjere; prima na znanje drugu primjedbu u pogledu javne nabave u sklopu okvirnog ugovora o transverzalnim operacijama, čija je procijenjena vrijednost 490 milijuna EUR, pri čemu se za šest sastanaka odbora za evaluaciju nisu vodili zapisi te je potpisano samo završno izvješće; poziva Agenciju da unaprijedi svoje sustave unutarnje kontrole kako se takvi nedostaci ne bi pojavljivali u budućnosti;
25. napominje da se osam primjedbi iz izvješća Revizorskog suda za prethodne godine (2017., 2018. i 2021.) povezanih s agencijom vode kao „otvorene”; apelira na Agenciju da bez odgode zaključi pitanja u vezi s navedenim primjedbama i obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku postignutom u tom pogledu;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

26. prima na znanje da je Agencija provela odluke o sprečavanju i postupanju u slučaju sukoba interesa kada je riječ o osoblju te o vanjskim aktivnostima tijekom i nakon službe u Agenciji; pozdravlja činjenicu da svi članovi osoblja moraju svake dvije godine podnijeti izjave o financijskim interesima, uz iznimku članova osoblja uključenih u financijske tokove i osoblja na višim rukovodećim položajima koji te izjave moraju podnijeti svake godine; nadalje, konstatira da sve osoblje Agencije ima obvezu podnijeti takve izjave u bilo kojem trenutku kada se situacija promijeni; prima na znanje da Agencija na svojim internetskim stranicama objavljuje izjave o financijskim interesima članova osoblja na višim rukovodećim položajima; pozdravlja činjenicu da se od 2022. objavljuju izjave o financijskim interesima kao i životopisi članova upravnog odbora i njihovih zamjenika;
27. pozdravlja to što je Agencija u ožujku 2022. donijela revidirane smjernice o zviždačima; prima na znanje izjavu Agencije da je 2022. povećala jasnoću i vidljivost zasebnih komunikacijskih kanala dostupnih osoblju, kao što su povjerljivo savjetovanje ili „zviždanje”; nadalje, pozdravlja donošenje smjernica o javnom pristupu dokumentima; pozdravlja činjenicu da je s rujnom 2022. na snagu stupila odluka Agencije od 9. kolovoza 2022. o uspostavi registra transparentnosti i da se sukladno sastanci između višeg rukovodstva Agencije i gospodarskih subjekata objavljuju na internetskim stranicama Agencije;

Unutarnja kontrola

28. prepoznaje važnost vanjskih revizija usklađenosti u području zaštite podataka kako bi se zajamčila visoka razina zaštite u vezi s obradom osobnih podataka koju provodi Agencija; napominje da je Agencija 2022. kontinuirano naknadno postupala u vezi s primjenom preporuka utvrđenih u revizijama sustava SIS, VIS i Eurodac, koje je proveo Europski nadzornik za zaštitu podataka; ističe da je 2022. Europski nadzornik za zaštitu podataka proveo novu inspekciju Eurodaca, VIS-a i SIS-a II, koja je bila usmjerena na cjelokupno upravljanje sigurnošću IT-a, sigurnosne incidente te povrede podataka, ali i metodologiju i prakse za siguran razvoj i testiranje sustava, s naglaskom na upravljanju kontrolom pristupa u različitim okruženjima; prima na znanje da se prema izvješću Agencije o daljnjem postupanju status revizije Europskog nadzornika za zaštitu podataka u pogledu VIS-a i SIS-a za 2018. vodi kao „dovršen” jer su provedene 43 preporuke, dok se status revizije Europskog nadzornika za zaštitu podataka u pogledu Eurodaca za 2019. vodi kao „djelomično proveden” jer su provedene 23 od 29 preporuka;
29. pozdravlja godišnju samoprocjenu sustava unutarnje kontrole koju je Agencija provela 2022., pri kojoj je utvrđeno da je 81 % kriterija za praćenje unutarnje kontrole Agencije zadovoljeno ili djelomično zadovoljeno; napominje da je po procjeni zaključeno da je sustav unutarnje kontrole uspostavljen, funkcionalan i učinkovit, iako su potrebna određena poboljšanja u pogledu provedbe odgovornosti, *ex ante* kontrola i upravljanja ugovorima; konstatira prisutnost velikog nedostatka u pogledu načela br. 10. „Odabire i razvija aktivnosti kontrole” u okviru komponente „Aktivnosti kontrole” već treću godinu zaredom; napominje da je Agencija 2022. nastavila jačati svoje kontrole upravljanja informacijama u vidu revizije svoje politike dugoročnog čuvanja dokumenata i postupaka čuvanja dokumenata te donošenja smjernica o javnom pristupu dokumentima; poziva Agenciju da nastavi ulagati napore u smanjenje nedostataka u području aktivnosti kontrole kako bi se smanjili rizici povezani s ostvarivanjem ciljeva politika kao i operativnih ciljeva i ciljeva unutarnje kontrole;
30. prima na znanje da je na kraju 2022. stopa provedbe revizijskih preporuka različitih revizijskih i istražnih tijela iznosila 63 %, pri čemu je od 32 preporuke koje je trebalo provesti provedeno njih 20 (tj. istekao je rok za provedbu 12 preporuka); prima na znanje da su na kraju 2022. bile otvorene ukupno 33 preporuke, od kojih su tri bile kritične; poziva Agenciju da provede preostale preporuke te da tijelo nadležno za davanje razrješenice obavijesti o postignutom napretku;
31. napominje da je Agencija 2022. godine od Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) zatražila da procijeni dva slučaja navodnih prijevara u postupcima zapošljavanja te jedan slučaj mogućeg postojanja prijevornih aktivnosti člana osoblja; napominje da je OLAF, kao odgovor na ta tri zahtjeva, odlučio da neće pokrenuti istragu; prima na znanje da je Agencija 2022. razmotrila preporuke iz istraga OLAF-a u vezi s predmetima OC/2020/0441/A2 i OC/2017/1121/A2; pozdravlja donošenje strategije Agencije za borbu protiv prijevara za razdoblje 2022. – 2024. zajedno s akcijskim planom od 12 mjera;

Ostalo

32. ističe da je Agencija 2022. bila usmjerena na osiguravanje vidljivosti svojih postignuća i na povećanje javne informiranosti o svojoj ulozi u služanju interesima građana Unije i pružanju informatičkih usluga svojim dionicima; u tom kontekstu pohvaljuje Agenciju za dovršetak novog internetskog portala „Otkrij eu-LISA-u 2.0”, na kojem se dionicima pruža ažurirani pregled temeljnih zadaća i područja djelovanja Agencije kao i za objavu posebne brošure povodom svoje 10. obljetnice postojanja; tu je obljetnicu Agencija u suradnji s češkim predsjedništvom obilježila organizacijom svoje konferencije „10 godina digitalnog srca Schengena”, na kojoj je sudjelovalo 20 govornika i 388 sudionika; pozdravlja činjenicu da je Agencija 2022. godine primila nagradu Forbes Social Award za svoje inovativne i poticajne inicijative u području javnih komunikacija, koje odlikuje snažna etička misija i upotreba inovativnih komunikacijskih strategija, tehnika i alata; prima na znanje poboljšanje metrika Agencije na društvenim mrežama 2022. godine;
33. napominje da je Agencija 2022. donijela velik broj planova za sigurnost i kontinuitet poslovanja za svoje sustave temeljnih aktivnosti kako bi zajamčila višu razinu kibernetičke sigurnosti i otpornosti, koja se zahtijeva u pravnim instrumentima, te da je organizirala vježbu u području kibernetičke sigurnosti kako bi provjerila učinkovitost sigurnosnih mjera uvedenih za zaštitu središnjeg SIS-a; ističe da je Agencija uvelike povećala razinu praćenja institucijskih informacijskih sustava povezanih s internetom uslijed povećane razine kibernetičkih prijetnji koje su posljedica ruskog nezakonitog i agresivnog rata protiv Ukrajine;

34. prima na znanje kontinuirano pružanje usluga smještaja na poslužitelju za pričuvne sustave Frontexa i EUAA-a; prima na znanje razvoj i provedbu „podatkovnog centra kao usluge” s ciljem centralizacije operativnog upravljanja, praćenja i planiranja kapaciteta informatičke infrastrukture kojom se koriste sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova; pozdravlja napredak postignut u pripremama za budući modularni podatkovni centar koji će osigurati dodatan raspoloživi kapacitet i povećanje kapaciteta od 50 % za smještaj novih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova; podsjeća na važnost sukladnosti sa pravnim propisima Unije, posebno u pogledu zaštite podataka;
35. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ⁽²⁾ o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.